

Handläggare: Kerstin Gustafsson
Telefon: 08- 508 31 943

Till
Kulturnämnden

KuN 2011-09-27
Nr 11

Ny subventionsmodell för utbudet av scenkonst till skolor, gymnasieskolor och förskolor

Förslag till beslut

Att kulturnämnden godkänner subventionsmodellen.

Sammanfattning

Kulturförvaltningen erbjuder skolor och förskolor 50 % subvention på särskilda professionella scenkonstföreställningar eller konserters grundpris. Produktioner av producenter med verksamhetsstöd och projektstöd samt en del övriga produktioner med hög konstnärlig kvalitet som särskilt efterfrågas av beställare omfattas.

Antalet barn 0-19 år ökar och USK:s prognos är att målgruppen ökar. Prognosen för 2012 visar på 188 800 barn och unga inom målgruppen för subvention, en ökning sedan subventionen infördes år 2000 med 25 %. Parallellt har det genomsnittliga priset på biljetter öka med 69 %. Nuvarande system svara inte upp till de ökade biljettpriserna och den ökade efterfrågan. Med detta som bakgrund har kulturförvaltningen gjort en översyn av dagens system och tagit fram ett förslag till ny subventionsmodell.

Förslaget innebär att subventionsmodellen bygger på ett urval av produktioner till skillnad från tidigare då urvalet gjordes utifrån producent. Detta för att bättre svara mot beställare och målgruppens önskemål. Ett basutbud samt ett kompletterande utbud planeras och kommuniceras i fyra kampanjer per läsår. För att subventionen ska omfatta fler barn och unga föreslås att 50 % regeln ersätts med en årlig fast summa per biljett baserad på antal barn i målgruppen och avsatt budget för subvention.

Ny modell för subvention föreslås gälla från och med årsskiftet 2012 för ett urval av efterfrågade produktioner av hög kvalitet. På detta sätt kan en större bredd av scenkonstproduktioner komma ifråga för subvention.

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Chef Kulturstrategiska avdelningen

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kulturstrategiska avdelningen i dialog med utbildningsförvaltningen, danskonsulenten i Stockholms stad, delar av det fria kulturlivet, kulturombud i Stockholms skolor samt kultursamordnare på förskolor. I utformandet av förslaget har hänsyn tagits till de åsikter och önskemål som framkommit från barn och unga i en barnkonsekvensanalys¹ (digital bilaga 1).

Bakgrund och syfte

Kulturförvaltningen erbjuder sedan hösten 2000 alla skolor och förskolor en subvention på biljettpriset eller på motsvarande gage på utvalda föreställningar eller konserters grundpris. Subventionen hjälper skolor, gymnasieskolor och förskolor att finansiera upplevelser och besök av teater- dans- och musikgrupper riktade till barn och unga. Syftet är att subventionen ska fungera som främjande styrmedel för att fler barn och unga ska få möjlighet att ta del av kvalitativ barn- och ungdomskultur.

Producenter med verksamhetsstöd samt till viss del även produktioner med projektstöd omfattas av subventionen. Om utrymme ges subventioneras även ett kompletterande och breddande utbud av föreställningar med hög konstnärlig kvalitet som efterfrågas av beställare. Kvotering sker mellan teater, dans, musik och berättande. Kulturförvaltningen subventionerar inte biljettpriser som är lägre än 50 kronor. Ordinarie pris på föreställningar och konserter i det subventionerade utbudet varierar mellan 50 och 140 kronor. Producenterna fakturerar kulturförvaltningen 50 % av biljettpriset. Producenterna redovisar samtidigt publiksiffror som ligger till grund för kulturförvaltningens statistik.

Under höstterminen 2011 ingår 40 producenter med totalt 110 produktioner i det subventionerade utbudet. Utbudet innehåller dans, teater, musik och berättande. En del produktioner riktar sig till flera åldersgrupper men 27 stycken av de 110 produktionerna riktar sig huvudsakligen till förskolan, 36 stycken till åk F-3, 28 stycken till åk 4-6, 29 stycken till åk 7-9 och 30 stycken till gymnasiet. 30 stycken produktioner är lämpliga för särskolan. Exempel på breddande produktioner är Ung utan pungs ungdomsproduktioner ”Chilla eller tjalla” och ”Det suger” eller sagoberättaren Kultiviva som ingår i utbudet med ”Grekiska sagor” och

¹ Barns röster och förslag i utformandet av det nya stödsystemet för kultur i Stockholms Stad, Natalie Davet 2011

”Odysseen”. Exempel på efterfrågade produktioner är James Hollingworths musikproduktion ”Älgarna demonstrerar” och Teater Bambinos pjäs ”Pricken”.

Avsatta medel för subvention har fram till 2008 svarat mot efterfrågan. Sedan 2009 har åtgången av subventionsmedel nått budgettaket 4,7 mkr och systemet har inte kunnat svara mot efterfrågan. Tabellen nedan visar tidigare kostnadsutfall samt USK:s prognos för åldersgruppen 0-19 år 2014. I tabellen återfinns även parametrar som visar kulturförvaltningens genomsnittliga subvention per biljett och hur stor del av målgruppen som har nåtts av subventionerat utbud.

Under 2010 har kulturförvaltningen subventionerat i genomsnitt 49 kronor per biljett. Totalt antal subventionerade föreställningar och konserter under 2010 var 1 854. Snittpriset för subventionerad biljett var 49 kronor.

Parametrar	Utfall 2008	Utfall 2010	Prognos 2014	Kommentar
Antal barn 0-19 år i Stockholm	171 557	180 689	195 520	Folkmängd enligt USK
Kostnad subvention	4 200 000 kr	4 700 000 kr	4 700 000kr	
Utbetalad subvention i snitt per besök	43 kr	49 kr	50kr	
Besök i % av målgruppen	72%	55%	48%	
Subvention i snitt per besök om hela målgruppen omfattas, 100%	24 kr	26 kr	24 kr	

Enligt USK statistiska årsrapport har målgruppen barn och unga mellan 0 - 19 år i Stockholm ökat och prognosen visar att antalet barn som föds fortsätter att öka. USK:s prognos inför 2012 visar att samtliga åldersgrupper i målgruppen ökar förutom gruppen med åldersspannet 16 - 19 år som beräknas minska. USK:s prognos för år 2012 är att det i Stockholm finns ca 188 800 barn och för år 2014 ca 195 500 barn.

Definierade behov

Kulturförvaltningen har i en översyn av nuvarande modell för subvention identifierat ett antal problemområden. Dessa presenteras nedan:

Subventionen är i huvudsak låst till de som har verksamhetsstöd. Alla produktioner av producenter med verksamhetsstöd ingår idag i det subventionerade utbudet. Då antalet produktioner ökar för varje år, eftersom producenterna ofta även har äldre produktioner på repertoaren, medför detta att allt fler produktioner från verksamhetsstödstagare ingår i subventionerat utbud och allt färre produktioner som beviljats projektstöd eller som breddar utbudet eller

som är efterfrågat har möjlighet att ingå. Det subventionerade utbudet är inte helt aktuellt eller flexibelt.

Efterfrågan på subvention är sedan 2009 större än vad avsatta subventionsmedel kan svara till. Kulturförvaltningen har därför sedan 2009 begränsat antalet subventionerade erbjudanden. När biljettpriserna ökar innebär 50 % regeln att budgeten urholkas och konsekvensen blir att allt färre barn omfattas årligen av subventionerade föreställningar/konserter. Eftersom Stockholm växer och antalet barn som föds fortsätter att öka innebär det att allt färre barn kommer att kunna omfattas av subventionen. För att alla barn och unga i målgruppen ska kunna ta del av subventionspotten behöver 50 % regeln justeras.

När subventionen infördes år 2000 var antalet barn 0 - 19 år 151 500. Inom förvaltningens ram för främjande insatser för barn och unga (Kultur för de unga) avsattes 4,7 mkr. Det gav en genomsnittlig subvention per barn på 31 kr. 2012 beräknas målgruppen till 188 800, en ökning med drygt 25 %. Parallellt har det genomsnittliga priset på biljetter ökat med 69 %. Idag är den genomsnittliga subventionen per besök 49 kr och kan i sin nuvarande konstruktion nå som mest 54 % av målgruppen.

Beställare är inte alltid medvetna om att en beställd föreställning/konsert har en 50 % subvention. När kulturförvaltningens budget för subvention är använd säljer producenterna till ordinarie pris vilket påverkar skolornas och förskolornas inköp. Producenterna uppger att det är väsentligt svårare att sälja produktionen till ordinarie pris.

Nuvarande modell med löpande redovisning, utbetalning, uppföljning och avstämning mot budget är svåradministrerad och gör att varken kulturproducenter eller mottagande skola eller förskola kan planera långsiktigt. Både producenter och beställare uttrycker missnöje med modellen för administration. Skolan som planerar sitt verksamhetsår läsårsvi önskar en bättre framförhållning från kulturförvaltningen som ser ett behov av att släppa subventionerat utbud för bokning i flera kampanjer per år. Förskolan gör i större utsträckning sina beställningar av scenkonst med kortare varsel och efterfrågar ett basutbud av hög kvalitet. Kultursamordnare på förskolor uttrycker även önskemål om ett kompletterande subventionerat gästspelsutbud.

Den barnkonsekvensanalys² som kulturstrategiska avdelningen lät genomföra inför utformandet av ett nytt stödsystem under våren 2011 visade bland annat att

² Barns röster och förslag i utformandet av det nya stödsystemet för kultur i Stockholms Stad, Natalie Davet 2011

barn och unga i större utsträckning själva vill delta i val av utbud och i utformandet av teaterproduktioner genom workshops. Man vill även ta del av fler kulturformer som exempelvis film och foto. Behovet är att vidga det subventionerade utbudet till att omfatta fler konstformer samt även workshops och att barn och unga görs delaktiga i utformandet av utbudet.

Förvaltningens synpunkter

Förslag till ny modell för subvention

- Subvention utgår från produktioner som är av hög kvalitet och som efterfrågas av förskolor och skolor och av målgruppen.
- Subventionsnivån fastställs årligen med en fast summa per biljett.
- Urvalet av subventionerat utbud sker inom konstområden som teater/mim/cirkus, dans, berättande, musik/musikdramatik, konst.
- Kulturförvaltningen gör urvalet i dialog med beställare, referenspersoner och konsulenter och i förlängningen tillsammans med barn och unga. I arbetet med den nya modellen för subvention utarbetas metoder för barn och unga att diskutera konstnärliga uttrycksformer, koppling till undervisning och kvalitetsbegreppets olika dimensioner med pedagoger.
- Urval för ett basutbud görs utifrån produktioner med i första hand offentligt stöd. Ett mer flexibelt urval med efterfrågade gästspel och aktuella initiativ av hög kvalitet görs löpande.
- Basutbudet planeras i årscyklar, kommuniceras och släpps för bokning hos respektive producent i fyra kampanjer per år.
- Urval och kampanjer för utbudet synkroniseras med beslutstillfällen för kulturstödet.
- KULAN används som kommunikationsplattform för subventionerat utbud. Aktuellt utbud presenteras även i samband med särskilda mötesplatser för kulturliv, skola och förskola som arrangeras i samarbete mellan kultur- och utbildningsförvaltningen samt kultursamordnare i stadsdelarna.
- Biljetter under 60 kronor som ordinarie pris subventioneras ej.
- Enklare modell för redovisning och uppföljning.
- Statistik från producenternas redovisning och omvärldsbevakning används konstruktivt inför de nya riktade kampanjerna.

Förväntade effekter

Alla barn och unga ges möjlighet att ta del av det subventionerade utbudet.

Barn och unga och beställare kan i större utsträckning än tidigare vara delaktiga i urvalet av subventionerade produktioner vilket bättre motsvarar beställarnas och målgruppens önskemål.

Utbudet breddas, blir mer flexibelt, mer aktuellt, erbjuds med bättre framförhållning och kan riktas i kampanjer mot konstområden, åldersgrupper, geografiska områden. Administrationen med redovisningar och statistik förenklas och används konstruktivt vid urval och inför riktade kampanjer.

Köp av aktuella produktioner styrs till kampanjperioder, vilket förenklar för skolan som planerar sitt verksamhetsår läsårsvis samt för producenterna som önskar en bättre framförhållning från kulturförvaltningen. Det mer flexibla utbudet som släpps med kortare framförhållning möjliggör för barn och unga att ta del av ett kvalitativt aktuellt gästspelsutbud.

Tidplan

Efter kulturnämndens beslut planeras och kommuniceras 2012 års subventionerade utbud. Två huvudsakliga köp- och spelperioder finns; mars, april och maj samt september, oktober och november. Planering och bokning behöver ske tidigare. Basutbudet släpps därför för bokning i kampanjer två gånger per år i god tid inför varje spelperiod/termin. Därutöver kompletteras utbudet vid två tillfällen.

Under hösten 2011 utvecklas en modell för barn och ungas delaktighet i utformandet av det subventionerade utbudet som kan implementeras under 2012. Förutsättningarna för att vidga subventionen mot andra konstområden prövas.

Information om att kulturförvaltningen ser över modellen för subvention har sänts till samtliga producenter med subventionerade produktioner. Fler informationstillfällen genomförs under hösten 2011.